

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES
B.A. (CBCS) V - Semester Examination, November / December 2024

Subject: Public Administration
(DSE) Paper – V (A) : Human Resource Management

Time 3 Hours

Max. Marks: 80

PART – A (5x4=20 Marks)
(Short Answer Type)

Note: Answer any five questions.

1. Objectives of HRM
2. Components of Job Analysis
3. T-Group training
4. Strategies of Capacity Building
5. Interpersonal Skills
6. HR Audit
7. Productivity Improvement Programme

PART – B (5x12=60 Marks)
(Essay Answer Type)

Note: Answer all the questions.

8. (a) Define HRM. How is it different from personnel management?
(OR)
(b) What is HR Planning? Explain its components.
9. (a) "Job description is the end product of job analysis". Explain.
(OR)
(b) What is recruitment? Explain in detail various factors influencing recruitment.
10. (a) What are the modern methods of Performance Appraisal? How are they different from the traditional methods of appraisal?
(OR)
(b) Elaborate various steps and methods of Competency Mapping.
11. (a) Explain employee grievance. What are the guidelines for effective grievance resolution?
(OR)
(b) Distinguish between rightsizing and downsizing. Discuss the key challenges in rightsizing.
12. (a) "TQM is an approach to long term success through customer satisfaction"- Comment.
(OR)
(b) Explain the role of management in productivity with suitable examples.

*****

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES
B.A. (CBCS) V - Semester Examination, November / December 2024

Subject : Public Administration
(DSE) Paper – V (B) : Rural Governance

Time: 3 Hours

Max. Marks: 80

PART – A (5x4=20 Marks)
(Short Answer Type)

Note: Answer any five questions.

1. Significance of Decentralization
2. Ashok Mehtha Committee
3. Composition of Mandal Parishad
4. Functions of Panchayati Secretary
5. Powers of State Finance Commission
6. Structure of Cooperative Societies
7. Impact of Rural Unrest

PART – B (5x12=60 Marks)
(Essay Answer Type)

Note: Answer all questions.

8. (a) Explain the features and importance of Local Governments in India.
(OR)
(b) Discuss the major recommendation of Balwanth Rai Mehta Committee.
9. (a) Explain the powers and functions of third Generation Panchayats in Telangana.
(OR)
(b) Discuss the salient features and impact of 73rd Constitutional Amendment Act.
10. (a) Discuss the structure and functions of Panchayati Raj Institutions.
(OR)
(b) Evaluate the major financial resources of Panchayati Raj Institutions.
11. (a) Trace out the various strategies and programmes for Rural Development.
(OR)
(b) Discuss the impact of basic services and welfare programmes in Rural Areas.
12. (a) Describe the impact of Land Reforms in India.
(OR)
(b) Write an essay on Corporation of Agriculture and its impact.

*****

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES
B.A. (CBCS) V - Semester Examination, November / December 2024

Subject : Journalism and Mass Communication
(DSE) Paper : V (A) : Media and Development

Time: 3 Hours

Max. Marks: 80

PART – A (5x4=20 Marks)
(Short Answer Type)

Note: Answer any five questions.

1. Define Development
2. Doordarsan as a tool of Development Communication
3. Media and AIDS News
4. Agricultural Communication
5. Media and environmental issues
6. Participatory Rural Appraisal
7. Diffusion of Innovation Theory

PART – B (5x12=60 Marks)
(Essay Answer Type)

Note: Answer all questions.

8. (a) What is Sustainable Development? Explain the Sustainable Development Goals.
(OR)
(b) Explain the concept, definition and process of Development.
9. (a) Discuss in detail the role of media in Development Communication with suitable examples.
(OR)
(b) Explain the socio-economic and cultural barriers to Development Communication in India.
10. (a) What is Rural Development? Explain various approaches to Rural Development.
(OR)
(b) What is Extension? Explain the extension network in India.
11. (a) Discuss in detail Development Support Communication with suitable examples.
(OR)
(b) What are the problems faced in Development Support Communication.
12. (a) Write a story on the role of media in protecting human rights in the country.
(OR)
(b) Write an article on Dalit movements in India.

*****

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES
B.A./B.Sc. (CBCS) V - Semester Examination, November / December 2024

Subject : Geography
(DSE) Paper – V (A) : Principles of Remote Sensing

Time 3 Hours

Max. Marks: 80

PART – A (8x4=32 Marks)
(Short Answer Type)

Note: Answer any eight questions.

1. Satellite imageries
2. Classification of Aerial Photographs
3. Electro Magnetic Spectrum (EMS)
4. Sun Synchronous Satellite
5. Spatial resolution
6. Temporal resolution
7. Along track scanner
8. IFOV
9. Attribute data
10. Vector data
11. Concept of GPS
12. Public participation in GIS

PART – B (4x12=48 Marks)
(Essay Answer Type)

Note: Answer all questions.

13. a) Write an essay on the principles of Remote Sensing.
(OR)
b) Write a brief note on components of remote sensing system.
14. a) What is orbit of a satellite? Explain the sun synchronous earth resource satellite.
(OR)
b) Illustrate the energy interaction with earth surface features.
15. a) Briefly discuss the characteristics of Radio metric resolution sensors.
(OR)
b) Define scanners. Explain the Monospectral vs Multispectral scanners.
16. a) Write an essay on software components in GIS.
(OR)
b) What is GIS and its role in Remote Sensing explain.

*****

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES
B.A./B.Sc. (CBCS) V - Semester Examination, November / December 2024

Subject : Geography
(DSE) Paper – V (B) : Geographical Information System (GIS)

Time: 3 Hours

Max. Marks: 80

PART – A (8x4=32 Marks)
(Short Answer Type)

Note: Answer any eight questions.

1. GIS definition
2. Brain Ware (Human Resource)
3. Spatial data
4. Vector data
5. Scanning
6. Data organization
7. Geographical data base
8. Topological overlay
9. Shape file
10. Buffering
11. DEM
12. GIS Agricultural applications

PART – B (4x12=48 Marks)
(Essay Answer Type)

Note: Answer all questions.

13. (a) Define GIS, what are the various components of GIS.
(OR)
(b) What are the different sources of GIS data?
14. (a) Explain the digitization and process of GIS data input.
(OR)
(b) Define DBMS and describe their functions.
15. (a) Discuss about the spatial measurement methods in detail.
(OR)
(b) Write a note on importance of overlay analysis.
16. (a) Explain about the network analysis in GIS.
(OR)
(b) Describe the application of GIS in rural development.

*****

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES
B.A. (CBCS) V – Semester Examination, November / December 2024

Subject: Sociology
(DSE) Paper – V (A) : Sociology of Development

Time : 3 Hours

Max. Marks: 80

PART – A (5x4=20 Marks)
(Short Answer Type)

Note: Answer any five questions.

1. Concept of Change
2. Idea of Sustainable Development
3. Concept of Social Development
4. Mixed Model of Development
5. Culture as an Aid for Development
6. Issues of Displacement
7. Resettlement Planning

PART – B (5x12=60 Marks)
(Essay Answer Type)

Note: Answer all the questions.

8. (a) What is economic growth? Explain its impact on society.
(OR)
(b) Write an essay on Human Development and its Indices.
9. (a) Analyze liberal theory of Max Weber.
(OR)
(b) Explain Samir Amin's under development theory.
10. (a) Delineate the capitalist path of development with apt illustrations.
(OR)
(b) Highlight the features of Gandhian path of development.
11. (a) What is development? Explain the issues of gender in development?
(OR)
(b) How does social structure facilitate for development of a society? Discuss.
12. (a) How, as a sociologist, do you tackle the issues of Development-Induced Displacement.
(OR)
(b) Discuss the implications of various tribal development policies implemented in India.

*****

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES
B.A. (CBCS) V – Semester Examination, November / December 2024

Subject: Sociology
(DSE) Paper – V (B) : Social Stratification and Social Mobility

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

PART – A (5x4=20 Marks)
(Short Answer Type)

Note: Answer any five questions.

1. Concept of Social Stratification
2. Life Chances
3. Contribution of Max Weber to understand Stratification
4. Caste in Rural India
5. Gender and Social Mobility
6. Sanskritization and De-Sanskritization
7. Gender as Stratification

PART – B (5x12=60 Marks)
(Essay Answer Type)

Note: Answer all the questions.

8. (a) Describe the various attributes and dimensions of Social Stratification.
(OR)
(b) Discuss the characteristics of Caste.
9. (a) Present Davis and Moore's functional theory of Social Stratification.
(OR)
(b) Explain Parson's theory of stratification.
10. (a) Discuss about caste in Urban India.
(OR)
(b) Explain the factors in emergence of Class in India.
11. (a) Discuss the relationship between social stratification and mobility.
(OR)
(b) Highlight the factors responsible for Mobility.
12. (a) Discuss the processes of Modernization and Westernization.
(OR)
(b) Describe the constraints to Social Mobility in India.

*****

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES
B.A. (CBCS) V – Semester Examination, November / December 2024

Subject: Sociology
(DSE) Paper – V (C) : Social Anthropology

Time 3 Hours

Max. Marks: 80

PART – A (5x4=20 Marks)
(Short Answer Type)

Note: Answer any five questions.

1. Nature of Archeological Anthropology
2. Difference between tribes and non-tribes
3. Cultural Assimilation
4. Types of Kinship
5. Functions of Religion
6. Issues of land alienation
7. Implications of Tribal Welfare?

PART – B (5x12=60 Marks)
(Essay Answer Type)

Note: Answer all the questions.

8. (a) Write a note on the distribution of tribes in India.
(OR)
(b) Explain the different branches of Anthropology.
9. (a) Define Culture and discuss the changes that are taking place in tribal culture.
(OR)
(b) Discuss the views of American school on culture and diffusionism.
10. (a) Discuss the usages of kinship relations in tribal society.
(OR)
(b) Explain the significance of family in tribal social structure.
11. (a) Discuss the features of tribal economy in India.
(OR)
(b) What is Magic? Differentiate between Religion and Magic.
12. (a) Write a note on tribal development in India.
(OR)
(b) Critically explain the social disabilities faced by the tribes in India.

*****

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES**B.A. (CBCS) V – Semester Examination, November / December 2024****Subject: Public Administration
(DSE) Paper – V(B) : Rural Governace****Time : 3 Hours****Max Marks : 80****అ - భాగం****సూచన: ఈ క్రింది ఏవేని ఐదు ప్రశ్నలకు సమాధానములు వ్రాయండి.****(5×4 = 20 మార్కులు)**

1. వికేంద్రీకరణ యొక్క ఆవశ్యకత
2. అశోక్ మెహత కమిటీ
3. మండల పరిషత్ యొక్క నిర్మాణం
4. పంచాయతీ కార్యదర్శి - విధులు
5. రాష్ట్ర ఆర్థిక సంఘం యొక్క విధులు
6. సహకార సంఘాల నిర్మాణం
7. గ్రామీణ అశాంతి యొక్క ప్రభావం

ఆ - భాగం**సూచన: అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానములు వ్రాయండి.****(5×12 = 60 మార్కులు)**

8. ఎ. భారతదేశంలో స్థానిక ప్రభుత్వాల యొక్క లక్షణాలు మరియు ప్రాముఖ్యతను వివరింపుము.
లేదా
బి. బలవంత్‌రాయ్ మెహత కమిటీ యొక్క ప్రధాన సూచనలను చర్చింపుము.
9. ఎ. తెలంగాణలో మూడవ తరం పంచాయతీల యొక్క అధికారాలు మరియు విధులను వివరింపుము.
లేదా
బి. 73వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం యొక్క మౌళికాంశాలు మరియు ప్రభావంను చర్చింపుము.
10. ఎ. పంచాయతీరాజ్ సంస్థల నిర్మాణం మరియు విధులను చర్చింపుము.
లేదా
బి. పంచాయతీరాజ్ సంస్థల యొక్క ప్రధానమైన ఆర్థిక వనరులను పరిశీలింపుము.
11. ఎ. గ్రామీణ అభివృద్ధి కొరకు వివిధ వ్యూహాలను మరియు కార్యక్రమాలను గుర్తింపుము.
లేదా
బి. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో కనీస సేవలు మరియు సంక్షేమ కార్యక్రమాల యొక్క ప్రభావంను చర్చింపుము.
12. ఎ. భారతదేశంలో భూ సంస్కరణల ప్రభావంను వివరింపుము.
లేదా
బి. వ్యవసాయం కార్పొరేటీకరణ మరియు దాని ప్రభావంపై ఒక వ్యాసం వ్రాయుము.

****

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (CBCS) V – Semester Examination, November / December 2024

Subject: Public Administration
(DSE) Paper – V(A) : Human Resources Management

Time : 3 Hours

Max Marks : 80

అ - భాగం

సూచన: ఈ క్రింది ఏవేని ఐదు ప్రశ్నలకు సమాధానములు వ్రాయండి.

(5×4 = 20 మార్కులు)

1. HRM యొక్క లక్ష్యాలు
2. ఉద్యోగ విశ్లేషణ యొక్క భాగాలు
3. T గ్రూప్ శిక్షణ
4. సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించే వ్యూహాలు
5. వ్యక్తిగత నైపుణ్యాలు
6. HR ఆడిట్
7. ఉత్పాదక మెరుగుదల కార్యక్రమం

ఆ - భాగం

సూచన: అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానములు వ్రాయండి.

(5×12 = 60 మార్కులు)

8. ఎ. HRMను నిర్వచించి ఇది సిబ్బంది నిర్వాహణ నుండి ఎలా భిన్నంగా ఉంటుంది?
 లేదా
 బి. HR ప్లానింగ్ అంటే ఏమిటి? దాని భాగాలను వివరించండి?
9. ఎ. “ఉద్యోగ వివరణ అనేది ఉద్యోగ విశ్లేషణ యొక్క తుది ఉత్పత్తి” వివరించండి?
 లేదా
 బి. రిక్రూట్మెంట్ అంటే ఏమిటి? రిక్రూట్మెంట్ను ప్రభావితం చేసే వివిధ అంశాలను వివరంగా వివరించండి?
10. ఎ. పనితీరు మదింపు యొక్క ఆధునిక పద్ధతులు ఏమిటి? సంప్రదాయక మదింపు పద్ధతి నుండి అవి ఎలా భిన్నంగా ఉంటాయో తెలపండి?
 లేదా
 బి. సామర్థ్యం మ్యాపింగ్ యొక్క వివిధ దశలు మరియు పద్ధతులను విశదీకరించండి?
11. ఎ. ఉద్యోగ ఫిర్యాదులను వివరించండి? ఫిర్యాదుల పరిష్కారానికి సమర్థవంతమైన మార్గదర్శకాలు ఏవి?
 లేదా
 బి. రైట్ సైజింగ్ మరియు డౌన్ సైజింగ్ మధ్య తేడాను గుర్తించండి? రైట్ సైజింగ్లో ప్రధాన సవాళ్ళను చర్చించండి?
12. ఎ. “TQM అనేది కస్టమర్ సంతృప్తి వ్యాఖ్య ద్వారా దీర్ఘకాలిక విజయానికి ఒక విధానం” వ్యాఖ్యానించండి?
 లేదా
 బి. తగిన ఉదాహరణలతో ఉత్పత్తి కార్యాచరణలో నిర్వాహణ యొక్క పాత్రను వివరించండి?

****

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES
B.A (CBCS) V - Semester Examination, November / December 2024

Subject: Journalism and Mass Communication
(DSE) Paper – V (A) : Media and Development

Time : 3 Hours

Max Marks : 80

అ - భాగం

సూచన: ఈ క్రింది ఏవేని ఐదు ప్రశ్నలకు సమాధానములు వ్రాయండి.

(5×4 = 20 మార్కులు)

1. అభివృద్ధిని నిర్వచించండి (Define Development).
2. అభివృద్ధి సాధనంగా దూరదర్శన్
3. మీడియా, ఎయిడ్స్ వార్తలు
4. వ్యవసాయ కమ్యూనికేషన్
5. మీడియా, పర్యావరణ అంశాలు
6. భాగస్వామ్య గ్రామీణాభివృద్ధి (Participatory rural appraisal)
7. డిఫ్యూజన్ ఆఫ్ ఇన్నోవేషన్స్ థియరీ (Diffusion of Innovations theory)

ఆ - భాగం

సూచన: అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానములు వ్రాయండి.

(4×15 = 60 మార్కులు)

8. ఎ. సుస్థిరాభివృద్ధి అనగానేమి? సుస్థిరాభివృద్ధి లక్ష్యాలను (Sustainable Development Goals) వివరించండి.

లేదా

- బి. అభివృద్ధి (Development) నిర్వచనం, భావన మరియు ప్రక్రియ గురించి వివరించండి.

9. ఎ. అభివృద్ధి కమ్యూనికేషన్లో మీడియా పాత్రను సోదాహరణంగా చర్చించండి.

లేదా

- బి. భారతదేశంలో అభివృద్ధి కమ్యూనికేషన్లో ఎదురయ్యే సామాజిక-ఆర్థిక మరియు సాంస్కృతిక అడ్డంకులను తెలపండి.

10. ఎ. గ్రామీణాభివృద్ధి (Rural Development) అనగానేమి? గ్రామీణాభివృద్ధికి అనుసరించే వివిధ విధానాలను వివరించండి.

లేదా

- బి. ఎక్స్టెన్షన్ (Extension) అనగానేమి? భారతదేశంలో ఎక్స్టెన్షన్ నెట్వర్క్ను (Network) తెలుపండి.

11. ఎ. అభివృద్ధి మద్దతు కమ్యూనికేషన్ (Development Support Communication) ను సోదాహరణంగా వివరించండి.

లేదా

- బి. అభివృద్ధి మద్దతు కమ్యూనికేషన్లో ఎదురయ్యే సమస్యలను తెలపండి.

12. ఎ. భారతదేశంలో మానవహక్కుల పరిరక్షణలో మీడియా (Media) పాత్రపై కథనాన్ని రాయండి.

లేదా

- బి. ఇండియాలో దళిత ఉద్యమాల మీద వ్యాసాన్ని రాయండి.

****

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES
B.A. V - Semester (CBCS) Examination, November / December 2024

SUBJECT : Journalism and Mass Communication
(DSE) Paper - V (B) : Telugu Journalism

Time : 3 Hours

Max Marks :80

విభాగం - ఎ

సూచన: ఏవేని ఐదు ప్రశ్నలకు సమాధానం వ్రాయుము.

(5×4 = 20 మార్కులు)

1. సురవరం ప్రతాపరెడ్డి
2. పరిశోధనాత్మక జర్నలిజం
3. సంపాదకీయం
4. కాలమిస్టులు
5. తెలుగు పత్రికల ఆదివారం అనుబంధాల పేర్లు
6. తెలంగాణా పేరుతో గల దినపత్రికలు
7. రేడియో వార్తలు

విభాగం - బి

సూచన: అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానం వ్రాయుము.

(5×12 = 60 మార్కులు)

8. ఎ. సంఘసంస్కరణ ఉద్యమంలో తెలుగు పత్రికలు నిర్వహించిన పాత్రను సోదాహరణంగా తెలపండి.

లేదా

బి. తెలుగు పత్రికారంగ వికాసంలోని ప్రధాన దశలను వివరించండి.

9. ఎ. తెలుగు జర్నలిజంలోని ప్రస్తుత ధోరణులను చర్చించండి.

లేదా

బి. తెలుగు పత్రికలలో ప్రచురితమవుతున్న స్పెషల్ పేజీలను తెలిపి వాటి ప్రాధాన్యతను వివరించండి.

10. ఎ. రోడ్డు ప్రమాదాలకు దారితీస్తున్న కారణాలపై ఒక పత్రికా వ్యాసం రాయండి.

లేదా

బి. యువతకు సంబంధించిన ఒక పత్రికకు మీరే ఎడిటర్ అయితే ఎలాంటి వ్యాసాలు ప్రచురిస్తారో తెలపండి.

11. ఎ. అనువాదం అంటే ఏమిటి, పత్రికలలో అనువాద ప్రాధాన్యతను వివరించండి?

లేదా

బి. తెలుగు పత్రికలలో భాష తీరుతెన్నుల గురించి తెలపండి.

12. ఎ. ఎలక్ట్రానిక్ మీడియాకు వార్తలు రాయడానికి, పత్రికలకు వార్తలు రాయడానికి మధ్య తేడాలు తెలపండి.

లేదా

బి. ఎలక్ట్రానిక్ మీడియాలో ప్రసారమవుతున్న వార్తా ఆధారిత కార్యక్రమాల గురించి రాయండి.

****

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES
B.A (CBCS) V-Semester Examination, November / December 2024

Subject: Sociology
(DSE) Paper – V(A) : Sociology of Development

Time : 3 Hours

Max Marks : 80

అ - భాగం

సూచన: ఈ క్రింది ఏవేని ఐదు ప్రశ్నలకు సమాధానములు వ్రాయండి.

(5×4 = 20 మార్కులు)

1. మార్పు భావన
2. స్థిరమైన అభివృద్ధి ఆలోచన
3. సామాజిక అభివృద్ధి భావన
4. అభివృద్ధి యొక్క మిశ్రమ నమూనా
5. అభివృద్ధికి సహాయంగా సంస్కృతి
6. స్థానభ్రంశం సమస్యలు
7. పునరావాస ప్రణాళిక

ఆ - భాగం

సూచన: అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానములు వ్రాయండి.

(5×12 = 60 మార్కులు)

8. ఎ. ఆర్థిక వృద్ధి అంటే ఏమిటి? సమాజంపై దాని ప్రభావాన్ని వివరించండి.

లేదా

- బి. మానవ అభివృద్ధిపై మరియు దాని సూచికలపై ఒక వ్యాసంను వ్రాయండి.

9. ఎ. మాక్స్ వెబర్ యొక్క ఉదారవాద సిద్ధాంతము విశ్లేషించండి.

లేదా

- బి. సమీర్ అమిన్ అల్పాభివృద్ధి సిద్ధాంతాన్ని వివరించండి.

10. ఎ. సముచితమైన చిత్రీకరణలతో పెట్టుబడిదారి అభివృద్ధి మార్గంను విపులీకరించుము.

లేదా

- బి. గాంధీ అభివృద్ధి పథం యొక్క లక్షణాలను విపులీకరించుము.

11. ఎ. అభివృద్ధి అనగానేమి? అభివృద్ధిలో లింగం యొక్క సమస్యలను వివరించండి.

లేదా

- బి. సామాజిక నిర్మాణం సమాజ అభివృద్ధికి ఎలా ఉపయోగపడుతుందో చర్చించండి.

12. ఎ. అభివృద్ధి ప్రేరిత స్థానభ్రంశ సమస్యలను నీవు ఒక సమాజశాస్త్రకారుడిగా ఎలా పరిష్కరిస్తావో తెలుపుము?

లేదా

- బి. భారతదేశంలోని గిరిజన అభివృద్ధి విధానాల పర్యవసాణలను చర్చించండి.

****

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES
B.A (CBCS) V - Semester Examination, November / December 2024

Subject: Sociology
(DSE) Paper – V(B) : Social Stratification and Social Mobility

Time : 3 Hours

Max Marks : 80

అ - భాగం

సూచన: ఈ క్రింది ఏవేని ఐదు ప్రశ్నలకు సమాధానములు వ్రాయండి.

(5×4 = 20 మార్కులు)

1. సామాజిక స్తరీకరణ భావన
2. జీవన అవకాశములు
3. సామాజిక స్తరీకరణ అవగాహనలో మాక్స్ వెబర్ యొక్క సహకారము
4. భారతీయ గ్రామీణ వ్యవస్థలో కులము
5. లింగము మరియు సాంఘిక గతిశీలత
6. సంస్కృతీకరణము మరియు విసంస్కృతీకరణము
7. లింగము కూడా ఒక స్తరీకరణ

ఆ - భాగం

సూచన: అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానములు వ్రాయండి.

(5×12 = 60 మార్కులు)

8. ఎ. సామాజిక స్తరీకరణము యొక్క వివిధ లక్షణములు మరియు పరిమాణములను గురించి వర్ణింపుము.

లేదా

- బి. కులము యొక్క లక్షణములను గురించి చర్చించుము.

9. ఎ. దేనిస్ మరియు మూర్ల యొక్క సాంఘిక స్తరీకరణ ప్రకారం సిద్ధాంతమును గురించి వివరించుము.

లేదా

- బి. పార్సన్స్ యొక్క సాంఘిక స్తరీకరణ సిద్ధాంతమును వివరించుము.

10. ఎ. భారతీయ నగర వ్యవస్థలో కులము గురించి చర్చించుము.

లేదా

- బి. భారతదేశము నందు ఆవిర్భవిస్తున్న వర్గీయ వ్యవస్థకు గల కారణములను చర్చించుము.

11. ఎ. సాంఘిక స్తరీకరణ మరియు గతిశీలత మధ్యగల సంబంధమును గురించి చర్చించుము.

లేదా

- బి. గతిశీలతకు బాధ్యతను వహిస్తున్న కారకములను గురించి చర్చించుము.

12. ఎ. ఆధునీకరణము మరియు పాశ్చాత్యకరణముల యొక్క ప్రక్రియలను గురించి చర్చించుము.

లేదా

- బి. భారతదేశము నందు సాంఘిక గతిశీలతకు ఏర్పడుతున్న నిర్బంధములను వర్ణింపుము.

****

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES
B.A (CBCS) V - Semester Examination, November / December 2024

Subject: Sociology
(DSE) Paper – V (C) : Social Anthropology

Time : 3 Hours

Max Marks : 80

అ - భాగం

సూచన: ఈ క్రింది ఏవేని ఐదు ప్రశ్నలకు సమాధానములు వ్రాయండి.

(5×4 = 20 మార్కులు)

1. పురావస్తు మానవ శాస్త్ర స్వభావం
2. గిరిజనులు మరియు గిరిజనేతరుల మధ్య తేడా
3. సాంస్కృతిక విలీనీకరణ
4. బంధుత్వం యొక్క రకాలు
5. మతం యొక్క విధులు
6. భూమి పరాయీకరణ సమస్యలు
7. గిరిజన సంక్షేమం పర్యావసరాలు

ఆ - భాగం

సూచన: అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానములు వ్రాయండి.

(5×12 = 60 మార్కులు)

8. ఎ. భారతదేశంలో గిరిజన తెగల పంపిణీపై ఒక వ్యాసంను వ్రాయుము?
లేదా
 బి. మానవశాస్త్రం యొక్క వివిధ రకాల శాఖలను తెలపండి?
9. ఎ. సంస్కృతిని నిర్వచించి, గిరిజన సమాహాల్లో జరుగుతున్న సాంస్కృతిక మార్పును చర్చించండి?
లేదా
 బి. సంస్కృతి, దాని వ్యాప్తిపై అమెరికన్ స్కూల్ యొక్క ఆలోచన దృక్పథాన్ని వివరించండి?
10. ఎ. గిరిజన సమాజంలో బంధుత్వ సంబంధాల ఉపయోగంను గూర్చి చర్చించండి?
లేదా
 బి. గిరిజన సామాజ నిర్మాణంలో కుటుంబం యొక్క ప్రాముఖ్యతను తెలపండి?
11. ఎ. భారతదేశంలోని గిరిజన ఆర్థిక నిర్మాణం యొక్క లక్షణాలను చర్చించండి?
లేదా
 బి. ఇంద్రజాలం అనగానేమి? మతం మరియు ఇంద్రజాలంకి మధ్య తేడాను వివరించండి?
12. ఎ. భారతదేశంలో గిరిజన అభివృద్ధి గూర్చి ఒక వ్యాసం వ్రాయండి?
లేదా
 బి. భారతదేశంలో గిరిజనులు ఎదుర్కొంటున్న సామాజిక వైకల్యాలను విమర్శనాత్మకంగా తెలపండి?

****

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A (CBCS) V-Semester Examination, November / December - 2024

Subject : Public Administration

(DSC) Paper - V (A) : Human Resource Management

Time : 3 Hours

Max: Marks : 80

حصہ۔الف (5x4 = 20 Marks)

نوٹ : کوئی پانچ سوالات کے جوابات لکھئے۔

1. HRM کے مقاصد
2. ملازمت کے تجزیہ کے اجزاء
3. ٹی۔گروپ ٹریننگ (تربیت)
4. صلاحیت کی تعمیر کی حکمت عملیاں
5. باہمی مہارت
6. HR آڈٹ
7. پیداوار میں بہتری کا پروگرام

حصہ۔ب (5x12 = 60 Marks)

نوٹ : تمام سوالات کے جوابات لکھئے۔

8. (a) HRM کی تعریف کیجیے۔ کس طرح یہ عملہ انتظامیہ سے مختلف ہے۔

یا

(b) HR منصوبہ بندی سے کیا مراد ہے۔ اس کے اجزاء کو بیان کیجیے۔

9. (a) ”ملازمت کی تفصیل ملازمت کے تجزیہ کی آخری پیداوار ہے“ بیان کیجیے۔

یا

(b) بھرتی سے کیا مراد ہے۔ تفصیل سے بیان کیجیے کہ مختلف عوامل کس طرح بھرتی پر اثر انداز ہوتے ہیں۔

- 2 -

10. (a) کارکردگی کی جانچ کے جدید طریقے کیا ہے۔ وہ کس طرح تشخیص کے روایتی طریقوں سے مختلف ہیں۔

یا

(b) قابلیت کی نقشہ سازی کے مختلف مراحل اور طریقوں کی وضاحت کیجیے۔

11. (a) ملازم کی شکایت کی وضاحت کیجیے۔ شکایات کے موثر حل کے لئے رہنمایانہ اصول کیا ہیں۔

یا

(b) rightsizing اور downsizing کے مابین فرق کیجیے۔ rightsizing میں اہم مسائل پر بحث کیجیے۔

12. (a) ”TQM صارفین کے اطمینان کے لئے طویل کامیابی کا ایک نقطہ نظریہ ہے“ تبصرہ کیجیے۔

یا

(b) مناسب مثالوں کے ساتھ پیداواری صلاحیت میں انتظامیہ کے رول کی وضاحت کیجیے۔

☆☆☆

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A (CBCS) V-Semester Examination, November / December - 2024

Subject : Public Administration

(DSC) Paper - V (B) : Rural Governance

Time : 3 Hours

Max: Marks : 80

حصہ۔الف (5x4 = 20 Marks)

نوٹ : کوئی پانچ سوالات کے جوابات لکھئے۔

1. غیر مرکزیت کی اہمیت
2. اشوک مہتا کمیٹی
3. منڈل پریشد کی تشکیل
4. پنچایتی سکریٹری کے فرائض
5. ریاستی مالیاتی کمیشن کے اختیارات
6. کوآپریٹو سوسائٹیوں کی ساخت
7. دیہی بد امنی کے اثرات

حصہ۔ب (5x12 = 60 Marks)

نوٹ : تمام سوالات کے جوابات لکھئے۔

8. (a) ہندوستان میں مقامی حکومتوں کی خصوصیات اور اہمیت بیان کیجیے۔

یا

(b) بلونت رائے مہتا کمیٹی کے اہم سفارشات پر بحث کیجیے۔

9. (a) تلنگانہ میں تیسری نسل پنچایتوں کے اختیارات و فرائض بیان کیجیے۔

یا

(b) 73 ویں ترمیمی قانون کے اہم خصوصیات اور اثرات پر بحث کیجیے۔

- 2 -

10. (a) پنچایت راج اداروں کی ساخت اور فرائض پر بحث کیجیے۔

یا

(b) پنچایت راج اداروں کے اہم مالی وسائل کا تجزیہ کیجیے۔

11. (a) دیہی ترقی کے لئے مختلف پروگراموں اور حکمت عملیوں کی وضاحت کیجیے۔

یا

(b) دیہی علاقوں میں بنیادی خدمات اور فلاحی پروگراموں کے اثرات پر بحث کیجیے۔

12. (a) ہندوستان میں زمینی اصلاحات کے اثرات بیان کیجیے۔

یا

(b) زرعی کارپوریشن اور اس کے اثرات پر ایک مضمون لکھیے۔

☆☆☆